75 § VRK/24/02.02.00/2024
AIHEUTTAMISPERUSTEINEN LASKUTUS

Keski-Savon työllisyysaluelautakunta 20.10.2026 § 75
Keski-Savon työllisyysaluelautakunta 02.06.2026 § 50

Työllisyysaluejohtaja Anna Tolvanen p. 0417326213

Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkuntien järjestämissopimuksessa on sovittu, että kaksi ensimmäistä toimintavuotta Keski-Savon jäsenkuntien laskutus perustuu kuntien saamiin valtionosuuksiin. Aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirrytään vuoden 2027 alusta. Aiheuttamisperusteinen laskutus tarkoittaa hinnoittelumallia, jossa palvelun ostajalta veloitetaan vain ja ainoastaan ne kustannukset, jotka hänen toimintansa todellisuudessa aiheuttaa.

Työllisyysalueen kustannukset muodostuvat sekä kiinteistä että aiheuttamisperiaatteen mukaisista kuluista. Kiinteisiin kuluihin sisältyvät henkilöstökulut, vuokrat, koneet ja kalusto sekä palvelujen tuottamiseen vaadittavat tukipalvelut. Aiheuttamisperusteisilla kuluilla taas tarkoitetaan palveluiden järjestämisestä esimerkiksi koulutuksia tai avustusten myöntämisestä aiheutuvia kuluja.

Aiheuttamisperiaatteeseen perustuva laskutus tukee talouden ennakoitavuutta sekä kannustaa kustannustehokkuuteen. Muutos saattaa vaikuttaa jäsenkuntien maksuosuuksiin, minkä vuoksi niiden kuuleminen on tarkoituksenmukaista ennen asian jatkovalmistelua ja päätöksentekoa.

Työllisyysaluelautakunta päätti (13.1.2026 §5) tilata työllisyyskonsultti Mikko Kesältä selvityksen aiheuttamisperusteisen laskutuksen eri vaihtoehdoista. Mikko Kesän ja työllisyysalueen päättäjien kanssa järjestettiin 16.12.2025 iltakoulu, jossa määriteltiin aiheuttamisperiaatteen valmistelua ohjaavat tavoitteet. Näistä tärkein oli se, että aiheuttamisperiaatteella päästäisiin oikeudenmukaiseen kustannusjakoon työllisyysalueen kuntien välillä. Lisäksi tärkeäksi koettiin, että malli tukee kustannustehokkuutta sekä sitä, että kuntien olisi mahdollisuus vaikuttaa kuntalaistensa palvelutasoon.

Näistä tavoitteista palvelutasokysymys osoittautui jatkovalmistelussa hankalaksi toteuttaa kustannusjakomallia kehittämällä. Tähän liittyy erityisesti lainsäädäntö, joka edellyttää, että palveluiden tarjonta tulee perustua asiakkaiden palvelutarpeisiin koko työllisyysalueella. Tätä tavoitetta on ensisijaisesti tarkasteltava talousarviovaiheessa. Iltakoulussa korostettiin lisäksi, että uuden kustannusjakomallin tulee olla hallinnollisesti kevyt ja selkeä. Mallin ei tule vaikuttaa virkailijoiden työhön sitä rajaavana tai monimutkaistavana, eikä se saisi edellyttää työaikakirjanpitoa. Tämä periaate tukee mm. toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta, kun henkilöstö voi keskittyä ydintehtäviinsä hallinnollista työtä minimoiden. Iltakoulun lisäksi kustannusjaon mallin suunnitteluun osallistuivat erillisissä työkokouksissa työllisyysalueen henkilöstö (työkokous 10.3.26), kuntien talousihmiset (29.4.26) sekä kuntajohto (22.5.26).

Allekirjoitettu sähköisesti

21.10.2026 Laura Lehtinen, Talous- ja hallintosihteeri

Kustannusjakomallin kehittämistä lähestyttiin vuoden 2025 taloudellisten toteutumatietojen perusteella. Niiden avulla voitiin suuntaa antavasti arvioida kustannusjakomallin muutoksen vaikutuksia ja tehdä koelaskelmia. Kustannuserät ryhmiteltiin kolmeen pääryhmään.

Ensimmäisen kustannusryhmän muodostivat ”palvelut”, joilla tarkoitetaan tässä yhteydessä tukia ja avustuksia ja vastaavia sekä koulutus- että valmennuspalveluita, jotka ovat kohdennettavissa kuntalaiskohtaisesti. Näiden kohdentamisesta kuntakohtaisesti on jo päätetty aiemmin. Näiden palveluiden osuus oli noin 31 % vuoden 2025 työllisyysalueen toteutuneista kokonaiskustannuksista.

Toisena tarkasteltavana kustannuskokonaisuutena olivat kuntien lähipalveluissa oleva suoraa asiakaspalvelutyötä tekevä henkilöstömäärä. Näitä oli vuonna 2025 yhteensä 41,85 henkilötyövuotta (htv) jakaantuen: Joroinen (3,1), Leppävirta (5,5), Pieksämäki (11,5), Varkaus (21,75). Tämä toiminto edustaa isointa eli arviolta 42 % työllisyysalueen kokonaiskustannuksista ja muodostaa tätä kautta tärkeän osan kustannusjakotarkastelua.

Lähipalveluhenkilöstön kustannusten kohdentamista aiheuttamisperiaatteella voisi lähestyä esimerkiksi jakamalla henkilöstön kuntakohtaisille kustannuspaikoille, joiden kulut siirretään kunkin kunnan maksettavaksi. Tällaisista malleista on kokemuksia erityisesti niillä työllisyysalueilla, joissa vastuukunnan työvoimaviranomaisille kuuluvaa toimivaltaa on siirretty muiden kuntien työntekijöille. Tällöin henkilöstö on suoraan kuntien omaa ja myös heidän kustannuksensa katetaan kuntakohtaisesti.

Henkilötyövuosien perusteella kohdennettavia kustannuksia ei kuitenkaan katsota tarkoituksenmukaiseksi Keski-Savon työllisyysalueella. Työllisyysalue on melko pieni, työssäkäynnin osalta verrattain yhtenäinen ja sillä on vastuukunnalle keskitetty viranomaistyön toimintamalli. Vaikka lähipalveluhenkilöstö tekee pääasiassa sen kunnan asiakastyötä, missä he fyysisesti sijaitsevat, on heidän työaikaansa tarpeen vaatiessa kannattavaa kohdentaa myös muihin työllisyysalueen tehtäviin ja muiden kuntien asiakastyöhön. Kaavamainen asiakaspalvelun henkilötyön kustannusjakotapa voisi johtaa tilanteisiin, jossa kustannusjakomalli alkaisi ohjaamaan työn organisoitumista ja työajan käyttöä ja kohdentumista. Tämä voisi puolestaan johtaa palveluiden epäyhdenvertaiseen kohdentumiseen ja jopa tehottomuuteen, jos työaikaa ei voida kohdentaa sinne, missä tarvetta on eniten.

Valmistelun aikana tuotiin esiin näkökulmia, voisiko kustannusjakomallilla ohjata henkilöstön työaikaa vaikuttavammin ja edistää sitä, että asiakastyössä tehtäisiin työllisyyden kannalta oikeita asioita. Lainsäädäntö ohjaa vahvasti noudattamaan asiakkaan lakisääteistä palveluprosessia. Toiminnan tehokkuus ja vaikuttavuus ovat tärkeitä tavoitteita, mutta ensisijaisesti niihin päästään koko työllisyysalueen taloussuunnittelua ja toiminnan arviointia sekä tiedolla johtamista kehittämällä. Kustannusjakomallin todettiin olevan tähän tarkoitukseen väärä väline. Tarkastelussa päädyttiin siihen, että henkilöstötyötä lähestytään laskennallisella ja tilastollisella kustannusjakomallilla. Tämä laskennallinen ja tilastollinen tapa tulisi kuitenkin kuvata mahdollisimman hyvin työajan käyttöä ja kohdentumista, jotta se vastaisi idealtaan aiheuttamisperiaatetta mahdollisimman hyvin.

Kolmantena tarkasteltavana kustannuskokonaisuutena olivat keskitetyt palvelut ja muut kustannukset. Näiden sisällä on palveluita ja tehtäviä sekä muita kustannuksia, joita ei joko lain perusteella tai muista syistä ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista kohdentaa muulla kuin laskennallisella tavalla. Keskitetyissä työllisyysalueen yhteisissä tehtävissä työskenteli yhteensä 12,75 henkilötyövuotta. Keskitettyjä yhteisiä kustannuksia ovat puolestaan mm. vuokrat, vakuutukset sekä tietojärjestelmäkustannukset. Keskitettyjen palveluiden ja muiden kustannusten osuus työllisyysalueen toteutuneista kustannuksista 2025 oli noin 27 %.

Kustannusjakomallin valmistelun yhteydessä todettiin, että näiden kustannusten laskennallinen tilastollinen jakotapa kannattaisi olla sama kuin lähipalveluhenkilöstön. Tämä selkeyttäisi kustannusjakomallia, kun käytössä on ainoastaan yksi tapa. Olisi myös todennäköistä, että lähipalveluhenkilöstön kustannusten parempaan kohdentumiseen liittyvä jakotapa olisi varsin oikeudenmukainen tapa jakaa myös keskitettyjä palveluita.

Vaihtoehtojen vertailu

Valmistelussa arvioitiin useita erilaisia lähipalvelutyön ja muiden kustannusten jakotapoja. Nykyinen nk. VOS-kombinaatio (50 % työikäiset – 50 % laaja työtön) on todettu jo aiemmin kuvaavan heikosti sitä, miten kustannukset työllisyysalueella tosiasiassa jakautuvat. Julkisten työvoimapalveluiden laskennallisten kustannusten määräytyminen ja jakotapa valtionosuusjärjestelmässä ei myöskään enää yksiselitteisesti osoita kunkin kunnan saamaa rahoitusta, joten perusteet siitä luopumiselle ovat olemassa.

Jakotavan korvaaminen pelkästään työttömyyskriteerillä (laaja työttömyys 100 %) parantaisi kohdentamista nykytilaan verrattuna. Työvoimapalvelulainsäädäntö edellyttää, että työttömien työnhakijoiden lisäksi työvoimapalvelut tulee järjestää myös muille työnhakijoille. Näitä ovat mm. osa-aikatyötä tekevät sekä työvoiman ulkopuolella olevat työnhakijat. Henkilöstön näkemyksen mukaan tilastokriteeri ”työnhakija” kuvaa parhaiten tällä hetkellä työn luonnetta ja työn kohdentumista. Kriteerinä työhakija on yksiselitteinen ja yhdenvertainen. Asiakkaat palveltaisiin lain perustella nk. samanarvoisina ja laskutus tapahtuisi tähän perustuen.

Lisäksi arvioitiin erilaisia työsuoritteita, joiden kautta työaikaa voitaisiin kohdentaa käytön perusteella. Näitä voisivat olla esimerkiksi tehdyt asiakassuunnitelmat tai asiakastapaamisten tai muiden kontaktien määrät. Haasteena näissä on se, että näistä täytyisi kenties laatia joku yhdistelmä, jotta se kuvaisi työtä kokonaisuutena laskutusmielessä. Tämä johtaa vaikeatulkintaisuuteen eikä olisi läpinäkyvä eikä kovin hyvin ennustettava. Valmistelussa todettiin, että erilaisia työsuoritteita ja työn tehokkuutta ja tuottavuutta on syytä arvioida ja seurata, mutta tämä liittyy yleiseen toiminnan kehittämiseen. Kustannusjakomalli on perusteltua pitää näistä riippumattomana.

Aiheuttamisperiaatteen mukainen kustannusjakomalli esitetään toteutettavaksi siten, että **Palvelut** laskutetaan toteutuneiden, kunnan asukkaaseen kohdentuvien kustannusten perusteella. Nämä kustannukset laskutetaan reaaliaikaisen toteutuman perusteella. **Henkilöstö- ja muut kustannukset** veloitetaan laskennallisesti käyttäen jakokriteerinä **työnhakijoiden määrää**. Nämä kustannukset laskutetaan valtionosuusjärjestelmän tilastoajankohdan eli talousarviokauteen nähden kahta vuotta edeltävän vuosi-

keskiarvon perusteella. Tämä tuo laskutukseen ennustettavuutta talousarviovaiheessa ja tukee taloussuunnittelua.

Työllisyyskonsultti Mikko Kesä on lautakunnan kuultavana etäyhteydellä. Mikko Kesän esitys liitteenä.

Työllisyysaluejohtaja: Keski-Savon työllisyysaluelautakunta pyytää jäsenkunnilta lausunnot aiheuttamisperusteisesta laskutusmallista.

1. Aiheuttamisperiaatteen mukainen kustannusjakomalli toteutetaan siten, että palvelut laskutetaan toteutuneiden, kunnan asukkaaseen kohdentuvien kustannusten perusteella. Nämä kustannukset laskutetaan reaaliaikaisen toteutuman perusteella. Henkilöstö- ja muut kustannukset veloitetaan laskennallisesti käyttäen jakokriteerinä työnhakijoiden määrää. Nämä kustannukset laskutetaan valtionosuusjärjestelmän tilastoajankohdan eli talousarviokauteen nähden kahta vuotta edeltävän vuosikeskiarvon perusteella. Tämä tuo laskutukseen ennustettavuutta talousarviovaiheessa ja tukee taloussuunnittelua.

2. Lausunnoissa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti mallin oikeudenmukaisuuteen, vaikutuksiin kunnan kustannuksiin sekä mahdollisiin käyttöönoton edellytyksiin.

3. Asettaa lausuntojen toimittamisen määräajaksi 30.9.2026.

4. Asia tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi lausuntojen saamisen jälkeen jatkovalmistelua varten.

Päätös: Mikko Kesän esitys kuultiin klo. 17:30-18:02 kesken § 49 käsittelyn.

Keski-Savon työllisyysaluelautakunta pyytää jäsenkunnilta lausunnot aiheuttamisperusteisesta laskutusmallista.

1. Aiheuttamisperiaatteen mukainen kustannusjakomalli toteutetaan siten, että palvelut laskutetaan toteutuneiden, kunnan asukkaaseen kohdentuvien kustannusten perusteella. Nämä kustannukset laskutetaan reaaliaikaisen toteutuman perusteella. Henkilöstö- ja muut kustannukset veloitetaan laskennallisesti käyttäen jakokriteerinä työnhakijoiden määrää. Nämä kustannukset laskutetaan valtionosuusjärjestelmän tilastoajankohdan eli talousarviokauteen nähden kahta vuotta edeltävän vuosikeskiarvon perusteella. Tämä tuo laskutukseen ennustettavuutta talousarviovaiheessa ja tukee taloussuunnittelua.

2. Lausunnoissa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti mallin oikeudenmukaisuuteen, vaikutuksiin kunnan kustannuksiin sekä mahdollisiin käyttöönoton edellytyksiin.

3. Asettaa lausuntojen toimittamisen määräajaksi 8.9.2026.

4. Asia tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi lausuntojen saamisen jälkeen jatkovalmistelua varten.

Keski-Savon työllisyysaluelautakunta 20.10.2026 § 75

Aiheuttamisperusteinen laskutus

Työllisyysaluejohtaja Anna Tolvanen p. 0417326213

Keski-Savon työllisyysalue on pyytänyt jäsenkunnilta lausunnot aiheuttamisperusteisen laskutuksen käyttöönotosta. Kaikki lausunnon antaneet kunnat suhtautuvat ehdotettuun malliin pääosin myönteisesti ja pitävät sitä nykyistä oikeudenmukaisempana tapana kohdentaa työllisyysalueen kustannuksia.

Lausunnoissa korostuu näkemys siitä, että palveluihin liittyvien kustannusten kohdentaminen palveluja käyttäville kunnille sekä yhteisten henkilöstö- ja hallintokustannusten jakaminen palvelutarvetta kuvaavien asiakasmäärien perusteella vastaa paremmin aiheuttamisperiaatetta kuin nykyinen malli. Kunnat pitävät myös tärkeänä, että laskutusmalli säilyy hallinnollisesti selkeänä eikä aiheuta merkittävää lisätyötä henkilöstölle.

Useissa lausunnoissa kiinnitetään kuitenkin huomiota tilanteisiin, joissa samaa palvelua järjestetään sekä työllisyysalueen omana palvelutuotantona että ostopalveluna. Joroisten ja Pieksämäen mukaan tällaisissa tilanteissa on vaarana kustannusten kaksinkertainen kohdentuminen osalle kunnista. Näiden kuntien näkemyksen mukaan kyseiset palvelut tulisi tuotteistaa oman palvelutuotannon osalta, jotta kustannustenjako säilyy oikeudenmukaisena.

Joroinen ja Pieksämäki korostavat myös, että muiden kuin lakisääteisten palveluiden kustannukset tulee jatkossakin kohdentaa täysimääräisesti palvelua käyttäville kunnille ja palveluiden tulee olla selkeästi erotettavissa muusta toiminnasta.

Pieksämäki ja Varkaus nostavat esiin huolen siitä, että kahden vuoden keskiarvoon perustuva laskentamalli reagoi hitaasti palvelutarpeiden muutoksiin. Kunnat pitävät ennakoitavuutta tärkeänä, mutta katsovat, että jatkossa tulisi arvioida mahdollisuuksia hyödyntää ajantasaisempia tunnuslukuja kustannusten kohdentamisessa. Varkaus korostaa lisäksi mallin vaikutusten säännöllistä seurantaa, laskutusperusteiden läpinäkyvyyttä sekä mahdollisuutta tarkistaa mallia käyttökokemusten perusteella.

Leppävirta pitää esitystä lähtökohtaisesti oikeana ja katsoo kustannusten kohdentuvan aiempaa paremmin kunnille aiheutuneiden kustannusten mukaisesti. Leppävirta toteaa, että toiminnan alkuvaiheessa historiatietoon perustuva laskentatapa on hyväksyttävä, mutta jatkossa raportointia tulisi kehittää mahdollisimman reaaliaikaiseksi ja kustannusten kohdentumisen nykyistä tarkemmaksi.

Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkuntien lausunnot tiivistettynä:

Joroisten kunnanhallitus 10.8.2026 § 120, toteaa lausunnossaan, että Joroisten kunta kannattaa pääosin esitettyä kustannustenjakomallin muutosta, koska se vastaa nykyistä paremmin työllisyysalueen kustannusten kohdentumista ja on hallinnollisesti selkeä ilman lisätyötä henkilöstölle. Kunta kuitenkin korostaa kustannustenjaon oikeudenmukaisuutta tilanteissa, joissa samaa palvelua tuotetaan sekä omana palveluna että ostopalveluna. Jos ostopalvelut laskutetaan suoraan palvelua käyttävältä kunnalta, mutta oma palvelutuotanto rahoitetaan kaikkien kuntien kesken työttömyysperusteisesti, voivat kustannukset jakautua epätasapuolisesti. Tällöin omana tuotantona palvelua saava kunta hyötyy, kun taas ostopalvelua käyttävä kunta maksaa sekä suoran palvelulaskun että osuutensa yhteisesti rahoitetusta palvelutuotannosta.

Tämän vuoksi Joroisten kunta edellyttää, että palvelut, joita järjestetään sekä omana tuotantona että ostopalveluina, tuotteistetaan oman palvelutuotannon osalta. Näin varmistetaan oikeudenmukainen kustannustenjako. Tuotteistusta ei kuitenkaan tarvita palveluissa, joissa käytetään vain yhtä järjestämistapaa.

Lisäksi Joroisten kunta pitää hyvänä, että työllisyysalue voi järjestää kunnille myös muita kuin lakisääteisiä palveluja. Kunta edellyttää kuitenkin, että tällaiset palvelut ja niiden kustannukset erotellaan selkeästi siten, että palvelua käyttävä kunta vastaa niistä aiheutuvista kustannuksista.

Pieksämäen kaupunginhallituksen lausunnossa 31.8.2026 § 143 Pieksämäen kaupunki suhtautuu myönteisesti Keski-Savon työllisyysalueen suunnitelmaan siirtyä vuodesta 2027 alkaen yhteistoimintasopimuksen mukaiseen aiheuttamisperusteiseen laskutukseen. Kaupunki katsoo mallin vievän kustannusten kohdentamista oikeaan suuntaan, koska kuntien maksuosuudet perustuisivat aiempaa paremmin käytettyihin palveluihin.

Pieksämäen kaupunki pitää kahden vuoden työnhakijamäärien vuosikeskiarvoon perustuvaa laskutuskriteeriä ennakoitavana ja vakaana, mutta arvioi sen reagoivan liian hitaasti tilanteiden muutoksiin. Pieksämäki esittääkin harkittavaksi edellisen vuoden keskiarvon käyttöä, jotta kustannukset seuraisivat nopeammin palvelutarpeiden muutoksia ja kohdentuisivat oikeudenmukaisemmin.

Pieksämäki nostaa esiin riskin tilanteissa, joissa samaa palvelua tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluna. Tällöin kunnalle voi syntyä kaksinkertainen kustannusrasite, jos se maksaa sekä suoraan ostopalvelusta että osuutensa yhteisesti rahoitetusta omasta palvelutuotannosta. Tämän vuoksi kaupunki edellyttää, että tällaiset palvelut tuotteistetaan oman palvelutuotannon osalta.

Lisäksi Pieksämäki kannattaa muiden kuin lakisääteisten palvelujen tarjoamista jäsenkunnille, mutta korostaa, että niiden kustannusten tulee kohdistua täysimääräisesti palvelua käyttävälle kunnalle. Palvelujen tulee olla tuotteistettuja ja selkeästi erotettavissa muusta palvelutuotannosta.

Varkauden kaupunginhallitus 7.9.2026 § 190 suhtautuu myönteisesti esitettyyn aiheuttamisperiaatteeseen perustuvaan kustannustenjakomalliin ja katsoo sen olevan lähtökohtaisesti oikeudenmukainen. Mallin vahvuutena nähdään se, että palvelukustannukset kohdistuvat niitä käyttäville kunnille, yhteiset kustannukset jaetaan työnhakijamäärien perusteella palvelutarvetta vastaavasti ja malli on hallinnollisesti selkeä ilman raskasta seurantaa.

Varkauden kaupunginhallitus korostaa, ettei kustannustenjakomalli saa ohjata henkilöstön työn organisointia siten, että palveluiden vaikuttavuus tai asiakkaiden yhdenvertaisuus heikkenee. Henkilöstön tulee voida kohdentaa työpanostaan joustavasti sinne, missä palvelutarve on suurin.

Työnhakijamäärään perustuvaa kustannustenjakoa pidetään tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisimpana ratkaisuna yhteisten henkilöstö- ja hallintokustannusten jakamiseen, koska se kuvaa palvelukysyntää paremmin kuin esimerkiksi työikäisen väestön tai pelkästään työttömien määrä.

Varkauden kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että kahden vuoden takaiseen työnhakijatietoon perustuva laskentamalli lisää talouden ennakoitavuutta, mutta reagoi hitaasti palvelutarpeiden muutoksiin eikä kaikilta osin toteuta aiheuttamisperiaatetta. Tämän vuoksi mallin toimivuutta tulee seurata ja arvioida säännöllisesti sekä selvittää mahdollisuuksia käyttää tulevaisuudessa ajantasaisempia tunnuslukuja.

Mallin käyttöönoton edellytyksinä Varkauden kaupunginhallitus pitää:
- vaikutusten avointa ja vertailukelpoista esittämistä jäsenkunnille,
- laskutusperusteiden selkeää dokumentointia,
- mallin vaikutusten systemaattista seurantaa sekä
- mahdollisuutta arvioida ja tarvittaessa tarkistaa mallia käyttökokemusten perusteella.

Kokonaisuutena Varkauden kaupunginhallitus arvioi mallin täyttävän pääosin tavoitteet kustannusten oikeudenmukaisesta kohdentamisesta, kustannustehokkuudesta ja taloudellisesta ennakoitavuudesta, ja kannattaa sen käyttöönottoa vuoden 2027 alusta.

Leppävirran kunnanhallitus (21.9.2026 §148) pitää Keski-Savon työllisyysaluelautakunnan tekemää esitystä lähtökohtaisesti oikeana. Työllisyyskustannukset kunnille kohdistetaan aidosti työllisyyden hoitoon kuntakohtaisesti kohdistuneiden kustannusten mukaisesti. Tämä koskee sekä ostopalveluita, että muita toiminnasta aiheutuneita kustannuksia ml. henkilöstökulut. Toiminnan alkuvaiheessa on hyväksyttävää, että talousarviossa käytetään jakoperusteena vanhentuneita historiatietoja. Työllisyysalueen tulee jatkossa pyrkiä pikaisesti kehittämään raportointijärjestelmiänsä siten, että kustannusten kohdentuminen kunnittain olisi mahdollisimman reaaliaikaista. Toiminnassa tulisi pyrkiä aidosti vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen. Työllisyysalueen talousarvio tulisi rakentaa siten, ettei sitä sidota valtionosuuden laskennalliseen perusteeseen vaan työmarkkinoiden todelliseen tarpeeseen perustuvaan malliin.

Lausunnoista voidaan todeta, että jäsenkunnat tukevat yksimielisesti siirtymistä aiheuttamisperusteisempaan kustannustenjakomalliin. Lausuntojen perusteella erityistä huomiota tulee jatkovalmistelussa kiinnittää palveluihin, joita tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluina, muiden kuin lakisääteisten palveluiden kustannusten eriyttämiseen sekä laskutusmallin toimivuuden ja oikeudenmukaisuuden seurantaan käyttöönoton jäl-

keen. Esitetty malli vastaa kuitenkin lausuntojen perusteella pääosin kunnille asetettuihin tavoitteisiin kustannusten oikeudenmukaisesta kohdentumisesta, kustannusten ennakoitavuudesta ja hallinnollisesta selkeydestä.

Lausuntojen perusteella esitetään, että henkilö- ja toimintakulut laskutetaan viimeisen vahvistetun vuoden työhakijoiden vuosikeskiarvolla. Työnhakijoiden määrä vaihtelee vuosittain. Viimeisen vahvistetun vuoden keskiarvolla saadaan oikeudenmukaisempi laskentatapa. Talousarvio laaditaan viimeisen vahvistetun vuoden vuosikeskiarvon mukaan.

Liitteenä kuntien lausunnot, järjestämissopimus ja kustannusjakoliite järjestämissopimukseen.

Työllisyysaluejohtaja: Keski-Savon työllisyysaluelautakunta esittää jäsenkuntien kunnan/kaupungin hallituksille- ja valtuustoille aiheuttamisperusteisen laskutuksen käyttöönottamista siten, että

1. Henkilöstö- ja toimintakulut laskutetaan jäsenkunnilta viimeisen vahvistetun vuoden työnhakijoiden määrän vuosikeskiarvolla.
2. Asiakkaille hankittavat palvelut, koulutukset ja avustukset sekä sopimukselliset palvelut laskutetaan kunnilta aiheuttamisperusteisesti.
3. Keski-Savon työllisyysalueen järjestämisvastuusopimusta muutetaan aiheuttamisperusteisen laskutuksen mukaiseksi. Muutokset ovat liitteenä.
4. Edellä mainitut muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027.

Päätös: Keski-Savon työllisyysaluelautakunta esittää jäsenkuntien kunnan/kaupungin hallituksille- ja valtuustoille aiheuttamisperusteisen laskutuksen käyttöönottamista siten, että

1. Henkilöstö- ja toimintakulut laskutetaan jäsenkunnilta viimeisen vahvistetun vuoden työnhakijoiden määrän vuosikeskiarvolla.
2. Asiakkaille hankittavat palvelut, koulutukset ja avustukset sekä sopimukselliset palvelut laskutetaan kunnilta aiheuttamisperusteisesti.
3. Keski-Savon työllisyysalueen järjestämisvastuusopimusta muutetaan aiheuttamisperusteisen laskutuksen mukaiseksi sekä lisätään tarkennus kohtaan 7 henkilöstön asema. Muutokset ovat liitteenä.
4. Edellä mainitut muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027.